

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 54 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรี 2 คน

1.1.2 กลุ่มสนับสนุน ได้แก่ ปลัดเทศบาล 1 คน รองปลัดเทศบาล 1 คน และบุคลากรทางการศึกษา 2 คน

1.1.3 กลุ่มคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 30 คน และ

1.1.4 กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก 17 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 54 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1.2.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรี 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.2 กลุ่มสนับสนุน ได้แก่ ปลัดเทศบาล 1 คน รองปลัดเทศบาล 1 คน และบุคลากรทางการศึกษา 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.3 กลุ่มคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.4 กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	จำนวน ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1.	กลุ่มผู้บริหาร	3	3
2.	กลุ่มสนับสนุน	4	4
3.	กลุ่มคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	30	30
4.	กลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก	17	17
รวม		54	54

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประเภทคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองเป้น อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยครอบคลุมเนื้อหาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2553 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 6 ด้าน

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 3) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 6 ด้าน

4) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหา
 ความสอดคล้องของเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1. ผศ.ดร.พรทิพย์ วรกุล วุฒิการศึกษา ค.อ.ค. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและภาษาวิจัย
2. อาจารย์ณัฐฉา นูระพะพิมพ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) เป็น
 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
3. อาจารย์เอกวิทย์ นาสมตริก วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และการวัดและประเมินผล

5) หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ค่าสถิติที่ใช้ในการหา
 คุณภาพ คือ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of
 Item – objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเป็นรายบุคคลว่าข้อคำถามแต่ละข้อ
 สามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

6) นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมากรอกลงในแบบวิเคราะห์ความ
 สอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เพื่อหาค่าความสอดคล้อง ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 - 1
 (ปรากฏตามภาคผนวก ค ตารางที่ 3) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 (Index of Item – objective Congruence)

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
- 7) ปรับปรุงแบบสอบถามและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง
- 8) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ในเขตเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน และนำผลมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาความเที่ยง (Reliability) สถิติที่ใช้หาค่าความเที่ยง คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาร์ช Cronbach's Alpha. 1987 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 117) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .86
- 9) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของถ้อยคำต่าง ๆ
- 10) จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ประสานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ไปยังนายกเทศมนตรีตำบลหนองแปนและนายกเทศมนตรีตำบลกมลาไสย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการกรอกแบบสอบถามและนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถาม

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 54 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัสและบันทึกคะแนนลงใน โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ โดยการแจกแจงในรูปของความถี่ (f) และสถิติเบื้องต้น คือ ค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอเป็นตาราง

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 6 ด้าน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับคะแนน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ระดับ 5	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00	ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
ระดับ 4	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50	ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ มาก
ระดับ 3	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50	ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ระดับ 2	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50	ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ น้อย
ระดับ 1	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50	ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach's Alpha. (1987 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 117)

5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ โดยการแจกแจงในรูปของความถี่ (f) และสถิติเบื้องต้น คือ ค่าร้อยละ (%)

5.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)

5.4 วิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองเปนอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการใช้วิจัยเชิงคุณภาพ

ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองเปนอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 54 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร 2 คน กลุ่มสนับสนุน 4 คน กลุ่มคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 30 คน และกลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก 17 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน ได้มาโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน
- 3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์โดยให้ครอบคลุมตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน
- 3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละข้อ และนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงแก้ไข
- 3.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาทบทวนอีกครั้งเพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง
- 3.6 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ประสานกลุ่มเป้าหมายและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะขอสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นรายด้าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY